

„Smo pa le mož!“

Novela. — Spisal F. S. Finžgar.

I.

„Krasno bo tukaj!“

Dr. Ivo Podlesnik je odprl okence majhne sobe, kjer je prvikrat prenočil. Starodavna grajščina, v kateri se je nastanil za nekaj tednov, leži na malem hribčku. Podlesnikovo okno je bilo obrnjeno proti vzhodu.

Carigrad: Vhod v državno zakladnico.

Solnce je v najsijajnejši krasoti plavalo na jutranjem nebu in valovi svetlobe so zagrinjali prelepo okolico. Bujno zelenje bukovih logov, brsteči vinogradi po goricah, bogato morje žita po ravnini in mala rečica v dolu, ob kateri se je pasla rahla meglica — vse je tonilo in se kopalo v finih nijansah živih barv. Pod oknom je vonjal cvetlični vrt. Rosne kaplje so padale z listov kakor majhne iskricice in ginile v gredah. Tiči so pa peli in žvrgoleli...

„Krasno!“ ponovi Ivo in si pripenja kravato. „Tukaj se bo delalo! Mir — pre-

„Dom in Svet“ 1902, št. 9.

lepi mir, brez ropota in šuma, brez dima in prahu! Da bi se le kaj dobilo!“

Nato se je sklonil h kovčegu in začel izlagati na mizo prtljago. Ponajveč so bile knjige, mnogo nepopisanega papirja, pisalno orodje in veliko povečevalno steklo. Vse to je skrbno porazložil na mizo, drugo je

dejal nazaj v kovčeg in ga potisnil v kót. Potem je prijel mizo in jo premaknil s srede sobe k oknu, pristavil k njej stol in sedel.

„Kakor nalašč! Luč izvrstna, miza dosti velika! Sedaj nanjo še zaprašenih aktov, razjedenih pergamentov — to bo užitek! Zvečer na izprehod — to bodo počitnice!“

Naslonil je glavo na roko in se zagledal skozi okno. Bil je vitek, mlad mož štiriindvajsetih let. Mehke svitle brčice so se izbornopodale nekoliko bledemu obrazu. Oči so bile svetle in jasne,

čelo visoko in nabrano v majhne gubice — ne v brazde starosti, ampak v tiste impozantne črte, ki jih kažejo misleče glave. Po vsem obrazu je trepetal rahel smehljaj zadovoljnosti, a izražal hkrati neutešljivo željo po vedi. Bilo mu je, kakor da vidi pred seboj stare listine iz grajskega arhiva. Že naprej je čutil ono slast, ki ga bo osrečevala po marsikaterem dnevu napornega dela in čitanja, ko se mu bo na večer kot jasna luč odkrila ta ali ona doslej neznana drobtina domače zgodovine. Zakaj tej se je posvetil z vso vnemo filozof Ivo in sklenil porabiti